

Siūⁿ Boeh Hō A-pâ Chai-iáⁿ
Góa Sim-bák-tiong ê A-pâ
 Liāu Lip-bûn

Pah..á,

Lán-tau iáu tòa Hór-bóe ê sî-chūn, góa cháp-kúi-hòe-á niā. Ú chit-kang, bē-kì-tit sī án-chóaⁿ, khì khòaⁿ tiòh l-tioⁿ kū lok-sok ê chóa, téng-kôan sī lí chhin-chhiú siá ê gō-sòaⁿ-phó kah koa-sû. Lí kā góa kóng che sī lí 19-hòe hit-kú tī Jit-pún bór-mih só-chāi ê hái-piⁿ siá..ê. Chū án-ne, góa thâu-khak-té it-tit ū l-ê hêng-iáⁿ: kôan-kôan ê kiā-piah, hong-éng thàu, hái-chúi iô-choah, chí t-chūn chít-chūn cheng tûi soaⁿ-khàm; lí khiā tī khàm-téng, sī l-ê phiau-phiat ê siàu-liân-ke, sim-koanⁿ-thâu ū lín hit-tê lâng tûi bī-lâi ê ng-bâng.

Lí kòe-sin liáu-āu ê tē-3-kang pòaⁿ-mê, góa bâng-kîⁿ hit-tioⁿ chóa, bîn-téng ū lí-ê pit-cheok. M-koh góa khòaⁿ bē chin, ū chìm kòe chúi ê khóan, bák-chúi sió-khóa tò--khu, Jit-bûn ê koa-sû góa mā thák bô.

Chit-châm-á góa ū sió-khóa sûn kòe lí ê pâng-keng, chhöe-tiòh chit-kóá-á lí 17-hòe í-āu chò ê gák-khek kah iōng Jit-bûn siá ê si-bûn. 1944-nî 11--göeh kah 12--göeh, lí tī Khêé-ún-má-luh (慶運丸) chûn-téng siá ê gák-khek, tê-bák ū “Kò-hiong” (故鄉), “Chái-khí” (朝), kah “Hái-éng-siaⁿ” (潮音). Hit-chûn, chiàn-cheng tng ngē-táu. Góa siōⁿ, lí chit-chôa sī boeh chē chûn tñg lâi Tâi-ôan. Bú..á kóng chit-chôa lō eng-kai sī 3-kang ê hêng-thêng, m-koh ūi-tiòh siám-piⁿ pòk-kek kah Bí-kun ê tiàm-bî-chûn, lí kiâⁿ 50-kang; mî-phöe, chheh, kah lí siá-chok ê phö-á lóng chìm kòe hái-chúi.

Tī hit-kúi pún gō-sòaⁿ-phó phö-á lâi-té, góa ū chhöe-tiòh lí tī Chhí-bah (千葉), I-ó-a-kú-nê (岩船) hái-hôaⁿ siá ê kúi-siú koa-khek. Hit-chûn lí 19-hòe to tiòh. M-koh

iû-gôan bô góa ē-kì--tit kah bîn-bâng--tiòh ê hit-tioⁿ chóa.

Kâng-khóan sī tī Hór-bóe, góa thâu-chi t-pái chai-iáⁿ Kang Bûn-iá chit-ê chok-khek-ka. Góa Tâi-ôan Bú-khek ê gák-phó bóng hian, “thák” bô, ng-bâng ē-tàng thiaⁿ tiòh im-gák-siaⁿ. Lí tō kng-khím ê kòa hian--khí--lâi, tôaⁿ hō góa thiaⁿ. Hit-chûn lán sòe-chhù tī thñg-chhiáng ê Jit-pún sok-sià, ùi po-lê thoah-mñg khòaⁿ--chhut--khì, àm-iu ê chhài-hñg-á iâ-sek lè-táu, góa sim-koanⁿ-thâu phû--chhut--lâi..ê iû-gôan sī chit-ê siàu-liân-ke, hái-éng tī I ê heng-khám kún-ká.

Hit-ê nî-tâi, Kang Bûn-iá chit-ê miâ tī Tâi-ôan iáu sī kìm-khî, bôh-kóng-kioh chhut I ê khek-pôaⁿ. Góa khah hó-miâ, I ê im-gák chá tō thiaⁿ--kòe, koh sī lí chhin-chhiú ián-chàu..ê.

1980-nî-tâi khai-sí, siàu-liân-pòe ê hák-chiá têng-thâu hoat-kiàn Kang Bûn-iá, “ná-chhiōⁿ sī hoat-kiàn sin tâi-liòk”--leh. Tī 1984-nî chhut-pán ê chheh, 江文也的生平與作品, Lím Hêng-tiat (林衡哲) Sian-siⁿ ū kóng-khí, “m-koh tûi Koeh Chi-óan (郭芝苑), Liāu Hin-chiang lâi kóng, chit-phiàn sin tâi-liòk in 40-gôa-tang-chêng chá tō hoat-hiān--löh.”

Góa bô chéng tiòh lí im-gák hong-bîn ê châi-chêng. M-koh lí ài bûn-hák, ài thák jîn-bûn hák-bûn ê chheh, tûi tì-sek hòⁿ-kî, góa ná-chhiōⁿ mā kâng-chèng-thâu. Góa-ê sè-kài, sī lí phah khui..ê. Iáu tòa Lûn-pòe ê sî-chûn, góa kok-hâu-á gô-nî, tī lí-ê chheh-tû-á khòaⁿ tiòh Tiong-bûn ê hiän-tâi-si-chi p. Góa thák ê tê-it-pún chheh-miâ ū “tiat-hák” nñg-jî ê Tiong-bûn chheh, tō khng tiàm lí chit-chiah chheh-tû-á siäng bîn-téng hit-keh. Góa mā iáu ē-kì-tit kok-tiong ê sî thák lí hit-tôa-thöng 文星文庫 ê chheh, hoaⁿ-hí kah tó leh bîn-chhñg-téng nòa.

Lí-ê chheh, góá ū châi-tiāu thák..ê, tī lí-ê chheh-tù-á kan-na chiàm chit-ê piⁿ-á-kak niā. Lí óa-khò Jit-bûn kiâⁿ--jip--khì ê sè-kài, chit-sì-lâng góá bô hoat-tō bat kah ka-nâng..á.

Lí tûi-tiōng góan-ê kàu-iòk. M-koh lí m̄-bat ah góan thák-chheh, mā m̄-bat chè-hān góan boeh kiâⁿ ê lō. Chiâⁿ chē tāi-chì, lí lóng bô hō góan chai-iáⁿ lí-ê siōⁿ-hoat. Lí kan-na chīn lí-ê khùi-lát, thè góan kā sè-kài ê thang-á phah khui.

Lí chit-sì-lâng tiām chih-chih, hán-tit kóng lí ka-tī kah lán ka-chòk-á ê kòr-sū. Bú..á kóng lí chit-ki chhùi kâm chit-ê chih. Chēng ū kì-tî í-lâi, góá khòaⁿ--tiōh ê lí, m̄-sī tiām-tiām leh khòaⁿ chheh, tō sī tiām-tiām leh thiaⁿ khek-pôaⁿ. Ú-tang-sì-á lí thiaⁿ kah sîn--khì, bák-chiu kheh-kheh, pí-kha ōe-chhiú, bák-bâi giâ tàu-kôan, thâu-khak hâiⁿ pán-liâu, hit-ê sè-kài chhun lí chit-ê lâng.

Lí hm̄h-hm̄h bô kóng-ōe ê bīn-chhioⁿ tiāⁿ-tiāⁿ hō góá siōⁿ tiōh lín chit-tē lâng ê lâu-pái. Lí khak-sit bô ōe kóng, bô ōe ē-tàng kóng. Lí kóng ê ōe mā bô-lâng thiaⁿ ū. Kàu kah tōa-hàn, góá chiah liôh-á chai-iáⁿ kú-tñg í-lâi chhàng tiàm sī-tōa-lâng sim-koáⁿ-té..ê sī sím-mih.

Phah-sìng tī góá thák gián-kiù-só ê sî-chün, lí khai chin chē sî-kan kah khùi-lát kā Kang Bun-iá ê si-bûn ùi Jit-bûn hoan-ék chò Tiong-bûn. Lí kiò góá kā lí tàu-khòaⁿ kó. Góá Jit-bûn khòaⁿ bô pòaⁿ-kù, lí Hôa-gí kóng bē liàn-tñg, lán pē-á-kiáⁿ kúi-ā-mê-hng put-sî ūi-tiōh jī-gán kah siaⁿ-ūn chèⁿ kah tōa-ām-kún-kin.

Ùi lán pē-á-kiáⁿ tions-kan ê cheng-chhah, kiám-chhái ē-tàng liôh-liôh-á khòaⁿ tiōh lán chit-nñg-tē lâng ê miā-ūn. Chia ū chit-ê tñg--khì ê thôan-thóng, pang-khì ê sè-kài, sit--khì ê ñg-bâng.

Lán pē-á-kiáⁿ siāng bóe chit-kái chò-hóe chham-ka ê óah-tâng, sī (2003-nî) Káu-

góeh Chhe-lák ê Chiâⁿ-miâ Ùn-tōng. Hit-kang, âng thiⁿ, chhiah jit-thâu, góá kiaⁿ lí ê kha ngiau, thiau-kang seng lôh khì sì-lâu phòk, khòaⁿ lí hó-hó chē tī phòng-í, chiah koh khí-khì lâu-téng óaⁿ saⁿ, thau-liam--chhut--khì. Siáng chai-iáⁿ, chiah kiâⁿ chhut tōa-mñg, tō hoat-kak lí í-keng chò thâu-chêng kiâⁿ kah hâng-á-kháu..á. Chìn-chêng lán lóng bô hō tûi-hong chai-iáⁿ ka-tī hit-kang ê kè-ék. Pah..á, lí khòaⁿ, góá sī lí pak-tó-té ê bīn-thâng.

Ú pêng-iú kā góá kóng, lí kòe-sin chìn-chêng bô gôa-kú, góá iáu ū ki-höe ūi-tiōh kâng-khóan ê lí-liâm, kah lí tàu-tîn chham-ka kâng-chit-ê óah-tâng, sī chit-khóan hêng-hok. Che sī chin chē lâng bô..é.

Pah..á, góan-liōng góá oh-tit kah lí chò-phôaⁿ, kah lí khai-kâng, chhôa lí sì-kè kiâⁿ-tâh. Chit-chit-tiám, iáu sī A-më-á kah a-Hôa khah tah-sim, khah bat tāi-chì. Góá í-âu ê khah chiáp kah lí tàu-tîn, chéng-lí lí-ê mih-kiâⁿ, siōⁿ pân-hoat koh khah liáu-kái..lí, lâi siâu-liâm..lí.

Pah..á, chiah-ê ōe góá m̄-bat kā lí kóng--kòe. Chít-má góá iōng lán pē-á-kiáⁿ lóng bat ê bûn-jî siá hō lí khòaⁿ, liâm hō lí thiaⁿ.

Góá it-tit liâh-chún góá iáu ū sî-kan. Kiat-kó góá bô sî-kan..á. Chit-kái lí lî-khui, kâng-khóan tiām chih-chih, bô-kóng bô-tâⁿ.

Sèⁿ-miâ ê sū-sit hōan-sè chin châñ-khok. Jîn-seng ê ì-gî bô-tiâⁿ..á chin oh bat. Góá m̄ chai-iáⁿ. Mâ-á góá kî-chhah iōng chí-t-kù “bû-siông” tō kā kiat-siâu.

Pah..á, tī chia góá boeh kah lí phín: lí kian-chhî..ê, góá ē kè-siôk kian-chhî; lí khòaⁿ bē tiôh..ê, góá boeh kā khòaⁿ kah tiôh.

Pah..á, tī chia góá kóng..ê kiám-chhái bê-tàng chiâu-chñg tâi-piáu a-Hôa kah A-më-á. A-më-á mā tâi-seng tī lí-ê seng-khu hóe-hòe hit-kang siá phoe hō..lî..á. Góan

iáu ū chiâⁿ chē ōe boeh kah lí kóng. Lán pē-
á-kiáⁿ chiah koh tāuh-tāuh-á lâi káng, iōng
lán bô-liáu-sî ê sî-kan. Éng-óan.

Put-hàu kiáⁿ Lip-bûn, kah a-ché Siok-hôa,
sió-mōai Siok-hun tâng-chê

2003-nî Chàp-jī góeh ↗